

محل مهر آموزشگاه		وقت آزمون: ۸۰ دقیقه		باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویر احمد سئوالات شبه نهایی مستمر نوبت اول آبان ماه ۱۴۰۳		درس: علوم و فنون ادبی ۳																
		ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح				نام و نام خانوادگی:																
		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۸/۲۹				نام دبیر:																
تعداد صفحه: ۴		تعداد سوال: ۳۰		رشته: علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی																		
بارم		ردیف																				
بخش یکم: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)																						
۰/۲۵		۱ حد واسط سبک هندی و سبک بیداری چه نامیده می شود ؟																				
۰/۲۵		۲ انجمن ادبی خاقان برای رسیدن به هدف رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره های بعد از آن چه راهی را در پیش گرفتند ؟																				
۰/۵		۳ پاسخ صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. اشعار میهنی اش را با لحنی حماسی به سبک خراسانی می سرود . (محمدصادق امیری - ملک الشعرای بهار) مترجم اشعار غربی به فارسی است که در نوع خود ، کار ابتکاری محسوب می شود . (فرخی یزدی - ایرج میرزا)																				
۰/۵		۴ دلایل اصلی پیروی شاعران دوره ی بازگشت از اسلوب کهن را بنویسید.																				
۰/۲۵		۵ "نشاط اصفهانی ، قآنی شیرازی ، صبای کاشانی و فروغی بسطامی " به ترتیب ، در کدام قالب شعری ، سرآمد شاعران عصر خود بودند؟ الف) غزل - قصیده - قصیده - غزل ☐ ب) قصیده - غزل - غزل - قصیده ☐ ج) غزل - قصیده - قصیده - غزل ☐ د) قصیده - غزل - غزل - غزل ☐																				
۰/۷۵		<table><tr><td>الف</td><td>درست</td><td>نادرست</td></tr><tr><td>ب</td><td>درست</td><td>نادرست</td></tr><tr><td>ج</td><td>درست</td><td>نادرست</td></tr></table>		الف	درست	نادرست	ب	درست	نادرست	ج	درست	نادرست	۶ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) حوزه ادبی تاریخ بیداری ایرانیان ، تحقیق ادبی و تاریخی است ب) حوزه ادبی " قرن بیستم " روزنامه ای است. ج) حوزه ادبی سرگذشت حاجی بابا اصفهانی ، نمایشنامه است.									
الف	درست	نادرست																				
ب	درست	نادرست																				
ج	درست	نادرست																				
۰/۲۵		۷ در بیت زیر کدام واژه به کار رفته ، نشان دهنده ی باستان گرایی (توجه به زبان گذشته) شعر در عصر بیداری است؟ " هر نوگلی که از سر کلکم شکفته گشت / در حال خار گشت و به پای دلم خلید."																				
۰/۲۵		۸ گروهی از شاعران عصر بیداری که « زبان کوچه و بازار » را برگزیدند ، به کدام قالب های شعری زیر رغبت بیشتری نشان دادند ؟ الف) چهارپاره ، مستزاد ☐ ب) مستزاد ، قصیده ☐ ج) مثنوی ، تصنیف ☐ د) ترانه ، غزل ☐																				
۰/۲۵		۹ مفهوم کدام بیت با مفهوم « آزادی » در دوره ی بیداری متفاوت است؟ الف) در محیط طوفان زما ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی ☐ ب) اسیری هیچ آزادی نجوید / چو دل دربند گیسوی تو دارد. ☐																				
۰/۷۵		۱۰ هر یک از تعاریف ، مربوط به کدام یک از درون مایه های شعر یا نثر دوره ی بیداری است؟ <table><tr><td colspan="2">تعاریف</td><td>درون مایه (یک مورد اضافه است)</td></tr><tr><td colspan="2">الف) در شعر این دوره مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است. =</td><td>۱) حقوق مدنی زنان</td></tr><tr><td colspan="2">ب) بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان است. =</td><td>۲) آزادی</td></tr><tr><td colspan="2">ج) در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه است. =</td><td>۳) قانون</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td>۴) دشمنی با استبداد و استعمار</td></tr></table>						تعاریف		درون مایه (یک مورد اضافه است)	الف) در شعر این دوره مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است. =		۱) حقوق مدنی زنان	ب) بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان است. =		۲) آزادی	ج) در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه است. =		۳) قانون			۴) دشمنی با استبداد و استعمار
تعاریف		درون مایه (یک مورد اضافه است)																				
الف) در شعر این دوره مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است. =		۱) حقوق مدنی زنان																				
ب) بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان است. =		۲) آزادی																				
ج) در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه است. =		۳) قانون																				
		۴) دشمنی با استبداد و استعمار																				

بخش دوم : موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۷۵	۱۱	برای هریک از بیت های زیر ، یکی از وزن های «همسان تک لختی، ناهمسان و همسان دولختی» را انتخاب کنید. (الف) آنش حب الوطن چو شعله فروزد / از دل مؤمن کند به مجمره اسپند (ب) دلم سر به هامون رها می پسندد / سرم بالش از صخره ها می پسندد (ج) آب زنید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد
۰/۵	۱۲	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟ (الف) زهر هجری چشیده ام که میرس (فاعلاتن مفاعیلن فعلمن) ☐ (ب) لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلمن) ☐
۰/۵	۱۳	برای بیت "دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمریست که عمرم همه در کار دعا رفت" کدام وزن برتری ندارد؟ (الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ☐ (ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستف ☐
۰/۵	۱۴	وزن مناسب با هر بیت را از ستون مقابل بیابید و بنویسید. (یک وزن اضافی است)
۰/۵	۱۴	بیت
		وزن
		(الف) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه ی بامی که پریدیم، پریدیم =
		(ب) هرجا که تو بگذری بدین خوبی / کس شک نکند که سروستانی =
۰/۵	۱۴	(۱) مفعول، مفاعیلن، مفاعیلن
		(۲) مستفعلن، مفاعل، مستفعلن، فعل
		(۳) مستفعل، مستفعل، مستفعل، مستف
		مستف
۳	۱۵	نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید ، پس از تعیین پایه های آوایی ، وزن هر یک را بنویسید؟ "دانش که دل اسیر دارد / دردی نه دواپذیر دارد"
۳	۱۵	پایه های آوایی
		نشانه های هجایی
		نام وزن ۱
		نام وزن ۲
۰/۲۵	۱۶	با توجه به پایه های آوایی و نظم و ترتیب هجا با کدام واژه ها می توان جاهای خالی بیت را کامل کرد ؟ "..... دلم به گرد وصالش کجا رسد؟ / می دود ، به خیالش کجا رسد؟" (الف) جانا - حیران ☐ (ب) خاکی - سرگشته ☐ (ج) جان و - حیران ☐ (د) هرگز - دائم ☐
۰/۵	۱۷	وزن سوم پایه آوایی در مصراع "هش دار که عالم سرای کار است" چیست؟

بخش سوم: زیبایی شناسی (۶ نمره)			
۰/۵	۱۸	ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه های تضمین، تلمیح و مراعات نظیر کدام است؟ الف) اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مژگان / دیری است که من کشته آن تیر و کمانم ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را ج) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت ۱) الف-ب-ج ☐ ۲) ب-ج-الف ☐ ۳) ج-ب-الف ☐ ۴) ب-الف-ج ☐	
۱	۱۹	در بیت زیر آرایه ی مراعات نظیر را بیابید و بنویسید تناسب واژه از چه جهت است؟ سر نیزه و نام من، مرگ توست / سرت را نباید ز تن دست شست	
۰/۵	۲۰	بیت « بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است » دارای دو آرایه و است.	
۰/۵	۲۱	در کدام بیت از « آرایه تضمین » استفاده نشده است؟ الف) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الأضمار ☐ ب) بهر این فرمود رحمان ای پسر / کل یوم هو فی شأن ای پسر ☐	
۰/۵	۲۲	کدام گزینه، « دانسته ی تاریخی » در آرایه تلمیح متفاوت است؟ الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند / این بار می برند که زندانی ات کنند ☐ ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن / پوردستان جان ز چاه نابردار در نخواهد برد ☐ ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور / ز فقر چاه بر آمد به اوج ماه رسید ☐	
۰/۵	۲۳	یکی از تلمیحات بیت زیر را بنویسید. " گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا "	
۱	۲۴	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. تلاشی در مسیر موفقیت چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم / که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بنوازد آشنا را الف) چگونه در می یابیم بخشی از این سروده از " حافظ " است؟ ب) این کاربرد باعث پیدایی کدام آرایه شده است؟	
۰/۵	۲۵	در سروده « با ابر گیسوانش در باد / باز آن سروده ی سرخ انالحق / ورد زبان اوست. » واژه ی " انالحق " نشانگر کدام آرایه بدیع معنوی است؟	
۱	۲۷	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید؟ الف) تلمیح، گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است. ایجاز از جهت هنری در تضمین بسیار مهم و قابل توجه است. ج) زیبایی آفرینی مراعات نظیر در تعامل واژه هاست . د) بدیع معنوی شامل: تضاد، ایهام، اغراق و ... است.	الف ☐ درست ☐ نادرست ب ☐ درست ☐ نادرست ج ☐ درست ☐ نادرست د ☐ درست ☐ نادرست

بخش چهارم : نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)								
۲۷	متن را بخوانید و پاسخ دهید. « ننه، هان ! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه ؟ روی ماهی، ماهی روی چیه ؟ روی آب، آب روی چیه ؟ وای وای ! الهی روده ات ببره ، چقدر حرف می زنی؟ حوصلم سر رفت ! آفتاب لگن شش دست ، شام و ناهار هیچی ! »	۱/۵						
<table border="1"><tr><td>نویسنده متن</td><td></td></tr><tr><td>دو ویژگی زبانی نثر دوره ی بیداری در متن</td><td></td></tr><tr><td>یک مورد آرایه بدیع معنوی در متن</td><td></td></tr></table>			نویسنده متن		دو ویژگی زبانی نثر دوره ی بیداری در متن		یک مورد آرایه بدیع معنوی در متن	
نویسنده متن								
دو ویژگی زبانی نثر دوره ی بیداری در متن								
یک مورد آرایه بدیع معنوی در متن								
۲۸	با توجه به شعر به موارد خواسته شده پاسخ دهید. "گریه را به مستی بهانه کردم / شکوه ها زدست زمانه کردم آستین چو از چشمم برگرفتم / سیل خون به دامن روانه کردم از چه روی چون ارغنون ننالم / از جفایت ای چرخ دون ننالم چون نگریم زدرد و چون ننالم / دزد را چو محرم به خانه کردم" «عارف قزوینی»	۱/۵						
<table border="1"><tr><td>دو مورد ویژگی سطح زبانی</td><td></td></tr><tr><td>دو مورد ویژگی سطح ادبی</td><td></td></tr><tr><td>سطح فکری (مضمون - محتوا)</td><td></td></tr></table>			دو مورد ویژگی سطح زبانی		دو مورد ویژگی سطح ادبی		سطح فکری (مضمون - محتوا)	
دو مورد ویژگی سطح زبانی								
دو مورد ویژگی سطح ادبی								
سطح فکری (مضمون - محتوا)								
۲۹	مفهوم این بیت از ملک الشعرای بهار "خون بار بهار از مژه در فرقت احباب / کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند" چیست؟	۰/۵						
۳۰	شعر زیر متعلق به کدام دوره ی ادبی است؟ "جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن"	۰/۵						
۲۰	پایان باشید							

۱- سبک بازگشت

۲- انقباض لای خاقان به ریاست فتحی شاه دلقمران تشکیل شد اما برای این مصنف راضی به جنبه تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفت

۳- الف) ملک الشعراء بهار ب) ایرج میرزا

۴- رهایی بخشیدن شعرا از تباہی و انحطاط اما ضرر دهنده صفوی و دوره های بعد آن

۵- ج

۶- الف) درست ب) درست ج) خادرست

۷- کلک

۱- الف

۶- ب

۸- الف) ۲ ب) ۳ ج) ۱



۱۱- الف) فاعل ب) مفعول ج) مفعول د) مفعول

۱۲- مفعول

۱۳- الف

۱۴- الف) ۳ ب) ۱

دا	س	ت	ک	دل	ا	سی	ر	دا	رد
دا	س	ت	ک	دل	ا	سی	ر	دا	رد
-	-	و	-	و	-	و	-	-	-
وزن ۱	مستعمل	فاعلات	مستعمل	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول
وزن ۲	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول

۱۵-

۱۶- ب

نشان	د	ر	ک	ع	ل	م	س	ر	ا	ی	ک	دست
نشان مخفی ۱	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
نشان مخفی ۲	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-

به ۲ حالت می توان محابها را تقسیم کرد که در حالت اول وزن سیمین بدلیه آوایی مفعولن دومی حالت وزن سیمین بدلیه آوایی ماعلن است

۱۸- ۳۰

۱۹- سر، تن، دست ← هکلی از اعضای بدن هستند

۲۰- ایضاً، استغناء، اناری

۲۱- الف

۲۲- ب



۲۳- سردش یابی از (وزخ تلمیح به سرد شدن آتش) بدلیه اعم دارد
خستش بینی از دریا تلمیح به باز شدن دریا بایضای حضرت موسی دارد

۲۴- خود شاعر اشاره کرده که لسان غیب یا همان حامق بختی ندیده :

(ب) تضمین

۲۵- تضمین

۲۶- الف) درست ب) خا درست ج) درست د) درست

۲۷- نویسنده = علامه علی اکبر دهخدا

دوم ویژگی زبانی نشد و ره بیداری در متن ۱) نثر به سمت سادگی و بی پیچیدگی رفته ۲) به زبان ساده و گویا و بازار تدریس شده
یک مورد آرایه بدیع معنوی = روده بدیدن کنایه سگت شدن

(دوسرے اور نیز میں کئی سطحیں زبانیں: ۱) زبان شعر سادہ و جملہ ہا کو تاہ (ہستند ۲) وجہ دہن و اثرہ های عربی شاعر

(دوسر د ازوښتني نځای سطح ادبي : ۱) قالب شهرتصنيف است ۲) دست زمانه : اضافه استعاری

دوسر د از ویزی نهی سطح ادبی : (۱) قالب شعر تصنیف است (۲) دست راست به : (۳) دست چپ به :
سطح مادی : عارف در این بیت اشاره دارد که فلان وسیع می شود نتیجه کار خود آن خاصیت خود آن
بدیده اند که حاکم مالایق و فلاهی را بگزیده اند (از ماست که بر ماست)

۲۹- بیان حسرت و اندوه شاعر (محتوای غزلین) تشویش مردم به نگرانی و بیداری . دارای مضامین و اندیشه های سیاسی - اجتماعی و از درد مردم سخن گفتن

۳۵- دوره بیداری